

16.04.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**16 Nisan 2021
Cuma**

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

16 Nisan 2021 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ YÖNETMELİKLER

- Seçim Müdürlüklerinin Adalet Müfettişleri Tarafından Denetlenmesine Dair Yönetmelik
- Gıda ve Yemlerde Taklit ve Tağşiş Fiili ve İdari Para Cezalarının Hesaplanmasına Dair Yönetmelik
- Taşınmaz Ticareti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Ödemelerde Kripto Varlıkların Kullanılmamasına Dair Yönetmelik
- Türk Standardları Enstitüsü Taşınır ve Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Doçentlik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Yükseköğretim Kurumlarının Yurt Dışı Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim Öğretim Programlarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Kırsal Kalkınma ve Sosyal Ormancılık Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Kocaeli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2021/20)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2021/21)

KURUL KARARLARI

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 15/04/2021 Tarihli ve 10146, 10147, 10148, 10149, 10152 ve 10153 Sayılı Kararları

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

- Anayasa Mahkemesinin 17/3/2021 Tarihli ve 2018/34064 Başvuru Numaralı Kararı

DANIŞTAY KARARI

- Danıştay Sekizinci Dairesine Ait Karar

Tarım arazilerinin satışında vergi ve harç alınmayacak

Tarım arazilerinin satışı ve intikal işlemlerinde; vefat tarihinden itibaren 1 yıl içinde intikal işlemlerini yapan tüm mirasçılardan vergi ve harç alınmayacak.

Tarım ve Orman Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğü tarım arazilerinin satışı ve intikal işlemlerinde vergi ve harç muafiyeti uygulandığını, ölüm tarihinden itibaren 1 yıl içinde intikal işlemlerini yapan tüm mirasçılardan vergi ve harç alınmayacağını duyurdu.

Tarım Reformu Genel Müdürlüğü " Tarım Arazilerinin Satış ve İntikal İşlemlerinde Vergi Muafiyeti" ve " Hisseli Tarım Arazilerinin Satış İşlemlerinde Vergi, Harç ve Döner Sermaye Ücretleri Alınmayacak" başlığı ile iki ayrı duyuru yayınladı.

Mirasçılar satış ve intikalde vergi ve harç ödemeyecek

İlk duyuruda "Tarım Arazilerinin İntikallerinde Vergi Yok" ana başlığı ile "İntikalini bir yıl içinde yap, karlı çık" deniliyor.

Duyuruda, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda değişiklik yapan 7255 sayılı Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun'un 04.11.2020 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdiği hatırlatılarak şöyle deniliyor: "7255 Sayılı Kanunun 19. Maddesi ile 5403 Sayılı Kanunun 8/1 maddesinde değişiklik yapılarak tarım arazilerinin miras yolu ile intikal işlemlerine vergi ve harç muafiyeti getirilmiştir. 5403 sayılı kanunun 8/1 maddesinde yer alan intikal işlemlerindeki vergi muafiyetinden yalnızca yeter gelirlili büyüklüğe haiz

olan kişilerin mirasçuları faydalanabilmekte idi. Yapılan yeni düzenleme ile vefat tarihinden itibaren bir yıl içinde 5403 sayılı Kanunun 8/C hükümlerine göre intikal işlemlerini yaptıran tüm mirasçılar vergi ve harç muafiyetinden faydalanabilecektir."

Uygulama hangi arazileri kapsıyor?

İkinci duyuruda ise "Hisseli Tarım Arazilerini Masrafsız Birleştiriyoruz" başlığı ile "Tarım arazilerinde hisselerin diğer hissedarlara satışı halinde vergi, harç ve döner sermaye ücretleri alınmayacak" deniliyor. Duyuruda bu muafiyetin sulu ve kuru tarım arazilerinde 20 dekardan küçük, dikili tarım arazilerinde 5 dekardan küçük ve örtü altı tarım arazilerinde 3 dekardan küçük hisseler için geçerli olduğuna yer veriliyor.

Bu duyuruda da yasada yapılan değişiklik hatırlatıldıktan sonra şu bilgilere yer veriliyor: "Ülkemizde tarım arazilerindeki en büyük sorunlardan biri de hisselilik sorunudur. Tarım arazilerinde metrekare ve santimetrekare büyüklüklerinde binlerce hisse bulunmaktadır. Malikler bu hisselerini satmak istemelerine karşın vergi ve döner sermaye ücretlerinin arazi bedelinden fazla olması nedeni ile bu hisseler satılamamaktadır. 5403 sayılı Kanunda yapılan yeni düzenleme ile, asgari tarımsal arazi büyüklüklerinin altındaki (mutlak tarım arazileri, marjinal tarım arazileri ve özel ürün arazilerinde 20 dekar, dikili tarım arazilerinde 5 dekar ve örtü altı tarımı yapılan arazilerde 3 dekar) hisselerin hissedarlara satışı halinde; vergi, harç ve döner sermaye ücretleri alınmayacaktır. Yapılan bu düzenleme ile hisseliliğin azaltılması ve hissedarların kendi aralarında anlaşmaları teşvik edilmiştir. Bu muafiyetden faydalanabilmek için, satılan hissenin arazi sınıfına göre asgari büyüklük değerlerinin altında olması ve hissenin tamamının aynı anda bir veya birden fazla hissedara satışının yapılması gerekmektedir."

Bu düzenlemelerin tarıma katkısı ne olacak?

Tarım arazilerinin çok parçalı olması yıllardır tartışılıyor. Arazi büyüklüğünün ekonomik olmaktan çıktığı ifade ediliyor. Bu iki düzenleme ile arazilerin miras yoluyla bölünmesi engellenmiş olacak. Şehirde yaşayan ve elinde küçük parsel tarım arazisi olanlar hisselerini daha kolay devredebilecek. Kırsalda yaşayan mirasçılar küçük de olsa elindeki parseli devretmek istemeyebilir. Belki bunu teşvik eder. Bu işin olumlu tarafı gibi görünüyor.

Bir başka açıdan bakıldığında son yıllarda şirketlerin tarımdaki etkinliği artıyor. Bir çok şirket veya tarım dışından yatırımcılar, girişimciler tarım arazisi topluyor. Bu düzenleme onlara büyük kolaylık sağlayacaktır. Tarım topraklarını çiftçinin elinden çıkmasını teşvik edecektir. Zor durumda olan çiftçileri ellerindeki hisseleri satmaya zorlayacak. Küçük çiftçiliğin tasfiyesini hızlandıracaktır.

Kırsal mahalle ve yerleşik alanlar emlak vergisinden muaf olacak

Kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alanların tespitine ilişkin işlemlerle bu yerlerde uygulanacak vergi muafiyeti ve indirimleri düzenleyen yönetmelik yayımlandı.

Kırsal mahalle ve kırsal yerleşik alan olarak tespit edilen yerler, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu uyarınca bazı vergilerden muaf olacak, bazılarını ise indirimli olarak ödeyecekler.

Resmi Gazete'de yayınlanan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yönetmeliğine göre bir yerin kırsal mahalle veya kırsal yerleşik alanı tespiti belediye meclisleri tarafından yapılacak. Aynı şekilde kırsal alan özelliğini kaybeden yerler de yine belediye meclisi tarafından kırsal mahalle ve kırsal yerleşik alan nitelikleri kaldırılacak.

Gelir vergisinden muaf esnaf ile basit usulde gelir vergisine tabi mükellefler tarafından bizzat iş yeri olarak kullanılan bina, arsa ve araziler ile mesken amaçlı kullanılan binalar ve tarımsal üretimde kullanılan bina, arsa ve araziler emlak vergisinden muaf olacak.

Buralar aynı şekilde 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca alınması gereken bina inşaat harcı ile imarla ilgili harçlardan da muaf olacaklar. Bu alanlardaki ticari, sınai ve turistik faaliyetlerde kullanılan bina, arsa ve araziler için emlak vergisi ile yine Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca alınması gereken vergi, harç ve harcamalara katılma payları yüzde 50 indirimli olarak alınacak.

Kırsal Mahalle ve Kırsal Yerleşik alan nedir?

5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu kapsamında kırsal mahalle ve kırsal yerleşik alan şöyle tanımlanıyor:

Kırsal Mahalle: Köy veya belde belediyesi iken mahalleye dönüşen ve büyükşehir belediyesi sınırları içinde bulunup sosyo-ekonomik durumu, şehir merkezine uzaklığı, belediye hizmetlerine erişebilirliği, mevcut yapılaşma durumu ve benzeri hususlar dikkate alınarak ilgili ilçe belediye meclisinin kararı ve teklifi üzerine büyükşehir belediye meclisinin en geç doksan gün içinde alacağı karar ile kırsal yerleşim özelliği taşıdığı tespit edilen mahalleler.

Kırsal Yerleşik Alan: Tamamı kırsal mahalle olarak tespit edilmeyen diğer mahallelerde de on bin metrekareden az olmamak kaydıyla kırsal yerleşik alan belirlenebiliyor.

Mısır ihracatçısı Brezilya ithalata yöneldi

En büyük mısır ihracatçılarından biri olan Brezilya fiyatlardaki artış nedeniyle ithalata yöneldi

Dünyanın en büyük mısır üreticilerinden ve en büyük ikinci ihracatçısı olan Brezilya'da şirketler azalan arz ve yükselen fiyatlar nedeniyle ithalata yöneliyor.

Brezilya Ticaret Bakanlığı'nın verilerine göre ithalat Ocak-Mart döneminde önceki yıla kıyasla yüzde 90 yükseldi.

Brezilyalı gıda devi BRF, maliyetleri düşürmek için Arjantin'den mısır aldıklarını açıkladı.

Geçen 12 ayda ülkede mısır fiyatları iki misli arttı. Kümes hayvanları ve domuz çiftliklerine sahip şirketler, yemlik tahıl ihtiyaçları için ithalata yöneliyor.

Et ihracatçısı ABPA Grup CEO'su Ricardo Santin, Arjantin'den büyük hacimli mısır ithalatı olabileceğini belirtti. Santin, BRF'nin yanı sıra 5 şirketin daha ithalat yapma hazırlığında olduğunu bildirdi.

Zarar TARİŞ'in borç çiftçinin

Çiftçiye destek olması için kuruldu ama bir yılda 16 milyon lira köstek oldu

Başta Hollanda, Fransa ve Almanya olmak üzere Avrupa ve dünyada tarım sektörü kooperatifçilik üzerine kalkınırken, Türkiye'de kooperatifler çiftçinin üzerine büyük bir yük oluyor. Türkiye'nin pamuk ambarı Koçarlı ilçesinde çiftçiye destek olmak ve kalkındırmak amacıyla kurulan TARİŞ Pamuk ve Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifi'nin son bir yıllık zararı 16 milyon 205 bin 342 TL olarak açıklandı. Kooperatifin malları zararın ödenmesine yetmezse kalan para, çiftçi ortaklardan tahsil edilecek.

Tarımda Türkiye'nin fotoğrafını ortaya koyan acı tablo...

ZARAR, MALİ GENEL KURULDA ORTAYA ÇIKTI

İlginç durum, kooperatifin geçtiğimiz günlerde yapılan olağan mali kurulunda ortaya çıktı.

Yönetimi ibraz etmeyen ortaklar, bu kadar borcun nasıl oluştuğunu sordu. Mali durumun ibraz edilememesi üzerine kooperatifte olağanüstü genel kurula gidilmesine karar verildi. Kooperatifin yıllık 16 milyon 205 bin 342 TL olan borcunun aylık 1 milyon 350 bin 420 TL'ye, günlük 45 bin 014 TL'ye tekabül ettiği belirtilerek, bu zarara bir an

önce dur denilmesi gerektiği, zararı karşılamak için kooperatifin mallarının yetmemesi durumunda çiftçilerden karşılanacağı belirtildi.

Türkiye'de çiftçilerin kalkınması amacıyla Cumhuriyet'ten önce kurulan TARIŞ, bazı bölgelerde üreticinin kâbusu olmaya başladı. Türkiye'nin pamuk ambarı Koçarlı ilçesinde çiftçiye destek olmak ve kalkındırmak amacıyla kurulan TARIŞ Pamuk ve Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifi'nin son bir yıllık zararı 16 milyon 205 bin 342 TL olarak açıklandı. İlginç durum, kooperatifin geçtiğimiz günlerde yapılan olağan mali kurulunda ortaya çıktı. Mali Genel Kurul'da okunan gelir gider tablosundaki rakamlardan kimse bir şey anlamayınca bazı üyeler konunun çiftçinin ve ortakların anlayacağı şekilde açıklanmasını istedi. Bunun üzerine yapılan açıklamada kooperatifin sadece 2020 yılında 16 milyon 205 bin 342 lira 40 kuruş borcu olduğu açıklanınca ortaklar adeta isyan etti.

HER AY 1,3 MİLYON TL ZARAR

Yönetimi ibraz etmeyen ortaklar, bu kadar borcun nasıl oluştuğunu sordu. Mali durumun ibraz edilememesi üzerine kooperatifte olağanüstü genel kurula gidilmesine karar verildi. Kooperatifin yıllık 16 milyon 205 bin 342 TL olan borcunun aylık 1 milyon 350 bin 420 TL'ye, günlük 45 bin 014 TL'ye tekabül ettiği belirtilerek, bu zarara bir an önce dur denilmesi gerektiği, zararı karşılamak için kooperatifin mallarının yetmemesi durumunda çiftçilerden karşılanacağı belirtildi. İHA

TARIMDAKİ PLANSIZLIĞA BİR DE KOOPERATİFLERİN KÖTÜ YÖNETİMLERİ EKLENDİ

Tarımda bir devlet politikasının uygulanmaması, birçok üründe plansız ve yetersiz üretimi gündeme getiriyor.

Plansız ve yetersiz üretim Türkiye'nin ithalatını artırırken, stratejik ürünlerde çiftçinin hak ve menfaatini korumaya yönelik kurulan kooperatiflerin de birer birer iflas etmesine neden oluyor. Tarımdaki plansızlığa bir de kooperatiflerin kötü yönetimleri eklenince fatura yine tamamen çiftçiye kesiliyor.

TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu'dan kısa çalışma deneği ağrısı

Pandemi sürecinde firmaların sıkıntılarının arttığını belirten TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu, kısa çalışma ödeneğinin yeniden başlatılması için çağrıda bulundu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, kısa çalışma ödeneğinin yeniden başlatılması gerektiğini ifade etti.

Hisarcıklioğlu, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, "Pandemi sürecinde firmalarımızın sıkıntıları artıyor. Öncelikle, kısa çalışma ödeneğinin yeniden başlatılması gerekiyor. Kamuya yapılacak vergi ve benzeri ödemelerin ertelenmesine, işletmelerimize yeni kredi destekleri sağlanmasına acil ihtiyaç duyuluyor." değerlendirmesinde bulundu.

Ekonomiye ilişkin düzenlemeler içeren teklif TBMM'de kabul edildi

Kurumlar vergisini 2021 yılı için yüzde 25 2022 yılı için yüzde 23'e çıkaran yasa teklifi Mecliste kabul edildi.

Tarımsal kredi borçlarının yapılandırılması, ücretsiz izin ve sigorta prim desteği düzenlemelerini de içeren kanun teklifi, TBMM Genel Kurulu'nda kabul edildi.

Kanunla, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'da değişikliğe gidiliyor. Bu Kanun'a tabi olan kamu kurum ve kuruluşlarına, muhafazası tehlikeli veya masraflı olan menkul malların da pazarlık usulüyle satış imkanı tanınıyor.

Menkul mallar, elektronik ortamda veya tahsil dairelerinin satış mahallinde açık artırma ve peşin parayla satılabilecek. Bozulma, çürüme ve benzeri sebeplerle korunması mümkün olmayan ya da beklediği zaman önemli bir değer düşüklüğüne uğrayacağı anlaşılan mallar ile muhafazası tehlikeli veya masraflı olan mallar en uygun yerde pazarlıkla, borsası bulunan mallar ilgili borsada satılabilecek.

Artırmaya iştirak edeceklerden menkul mala biçilen değer in yüzde 5'i nispetinde para teminat olarak alınacak. Alacaklı amme idareleri, menkul malın türü veya değeriyle satış şeklini esas alarak teminat alınmayacak halleri belirlemeye, para yerine teminat mektubu alınmasına karar vermeye yetkili olacak.

Kanunla, artırma sonucunda kendisine ihale edilen malı almaktan vazgeçen kişilerden, yıllık yüzde 5 oranındaki faiz yerine tecil faizi oranında faiz alınacak. Müşteri malı almaktan vazgeçer veya verilen mühlet içinde bedelin tamamını vermezse mal ikinci defa artırmaya çıkarılacak ve en çok artırana ihale olunacak. Mal

birinci defa kendisine ihale olunan kimseden, iki ihale arasındaki fark ve diğer zararlar ve fark üzerinden hesaplanacak tecil faizi oranında faiz veya ikinci artırmada talip çıkmaması sebebiyle ihale yapılamadığı takdirde birinci ihale bedeli ve diğer zararlar ve birinci ihale bedeli üzerinden hesaplanacak tecil faizi oranında faiz, ayrıca bir hüküm alınmasına hacet kalmaksızın teminattan mahsubu yapıldıktan sonra bakiyesi tahsil edilecek. Ayrıca o mal için idarece yapılan her tür masraf alınarak mal kendisine terk olunacak. Mal bedeli ihale yapılan şahıstan tahsil edilemediği müddetçe asıl borçlunun borçlu sıfatı devam edecek.

Birinci artırmada talip çıkmaması sebebiyle ihalenin yapılamaması veya birinci artırmada kendisine ihale olunan kimsenin malı almaktan vazgeçmesi ya da verilen mühlet içinde bedelin tamamını vermemesi üzerine ikinci artırma yapılacak.

İkinci artırmada mal kendisine ihale olunan kimsenin malı almaktan vazgeçmesi veya verilen mühlet içinde bedelin tamamını vermemesi halinde, bu kimseden ikinci ihale bedeli ve diğer zararlar ve ikinci ihale bedeli üzerinden hesaplanacak tecil faizi oranında faiz, ayrıca teminattan mahsubu yapıldıktan sonra bakiyesi tahsil edilecek. Ayrıca o mal için idarece yapılan her nevi masraflar alınmak suretiyle mal kendisine terk olunacak. Mal bedeli ihale yapılan şahıstan tahsil edilemediği müddetçe asıl borçlunun borçlu sıfatı devam edecek.

Farklılık bulunması halinde elektronik ortamda yapılan ilan esas alınacak

Gayrimenkuller, satış komisyonlarınca fiziki ortamın yanı sıra elektronik ortamda açık artırmayla satılabilecek. Satış komisyonunun oluşumu alacaklı amme idarelerince belirlenecek. Komisyonun çalışma usul ve esaslarını belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili olacak.

İhale bedelinin tamamını ödemediği için ihalenin feshine sebep olan kimse, teklif ettiği bedelle bir sonraki ihale bedeli arasındaki farktan, diğer zararlardan ve fark üzerinden hesaplanacak tecil faizi oranında faizden sorumlu olacak. Bu tutar, teminattan mahsubu yapıldıktan sonra bakiyesi tahsil dairesince tahsil edilecek.

Bir malı almaktan vazgeçtiği için mesuliyeti bulunan kişilerden alınan teminattan gerekli mahsup yapıldıktan sonra bakiye teminat tutarı irat kaydedilecek.

Düzenlemeyle söz konusu Kanun'a "Menkul ve gayrimenkul malların elektronik ortamda satışı" başlıklı madde ekleniyor. Buna göre, menkul ve gayrimenkul mallar kanun hükümlerine göre elektronik ortamda açık artırmayla satılabilecek. Açık artırma, ilanda belirtilen gün ve saat aralığında ve teklif verme yoluyla yapılacak. Elektronik ortamda satışı yapılacak menkul mallar için her halükarda satış ilan edilecek. Satışa ilişkin farklı mecralarda yapılan ilan ile elektronik ortamda yapılan ilan metinleri arasında farklılık bulunması halinde elektronik ortamda yapılan ilan esas alınacak. Elektronik ortamda satışa sunulan mala ilişkin artırma sonucu izleyen ilk iş günü elektronik ortamda ilan edilecek.

Elektronik ortamda satılamayan menkul mallar pazarlık usulüyle fiziki veya elektronik ortamda satılabilecek.

Artırma tarihinden önce teklif almaya, tekliflerde asgari artırım bedelini, teklif verme sürelerini, alınacak teminat türünü, artırma sonucunu belirten ilanda yer alacak hususlarla elektronik ortamda yapılacak satışa ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili olacak.

Kabul edilen önergelerle, ücretsiz izin desteği ve sigorta prim desteğinden yararlanacak sektörlerin kapsamı genişletildi.

Buna göre, yiyecek ve içecek sektöründe faaliyet gösteren iş yerlerinin yanı sıra internet kafe, spor, eğlence, eğitim kursları, yüzme kulüpleri, form tutma ve vücut geliştirme salonları, bilardo salonları, eğlence parkları, lunaparklar, düğün, balo ve kokteyl salonları, oyun makinelerinin işletilmesi, güzellik merkezleri, hamam, sauna, kaplıca sektörlerinde faaliyet gösteren iş yerlerinde, 2021 yılı Mart ayında hizmet akdi bulunan ve ücretsiz izne ayrılan çalışanlardan halihazırda uygulanmakta olan nakdi ücret desteğinden faydalanmayanlara, 2021 yılı Nisan ve Mayıs aylarına ilişkin olarak, ücretsiz izne ayrıldıkları dönem için, günlük 50 lira ödeme yapılacak. Ayrıca halihazırda nakdi ücret desteği alan kişiler için de destek tutarı 50 liraya çıkarılıyor.

Aynı sektörlerde faaliyet gösteren iş yerlerinde 2021 Mart ayına ait muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılar için 2021 yılı Nisan ve Mayıs aylarına ilişkin belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı, bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek suretiyle İşsizlik Fonundan karşılanacak.

İş yeri ile ilgili muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin yasal süresi içerisinde verilmemesi, primlerin yasal süresinde ödenmemesi, mahkeme kararıyla veya yapılan kontrol ve denetimlerde çalıştırdığı kişilerin sigortalı olarak bildirilmediğinin veya bildirilen sigortalının fiilen çalıştırılmadığının tespit edilmesi ve Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması durumlarında bu destekten yararlanılamayacak.

Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını tecil ettiren ve taksitlendiren veya ilgili diğer kanunlar uyarınca yapılandıran işverenler bu taksitlendirme veya yapılandırma devam ettiği sürece uygulamadan yararlandırılacak. Düzenleme kapsamında prim desteğinden yersiz yararlandığının tespiti halinde, yararlanan prim desteği tutarı işverenden gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecek.

Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nda yapılan değişiklikle, tütün ürünleri, alkollü içecekler, sade ve meyveli gazozlar, meyve suları gibi ürünlerin yer aldığı III sayılı cetveldeki malların komisyoncular vasıtasıyla veya konsinyasyon suretiyle satışında imalatçı

16.04.2021

tarafından bu malların komisyoncuya veya konsinyi işletmelere verildiği anda vergilendirilecek.

Tarımsal kredi borçları yapılandırılacak

Kanunla, hastalık ve analık sigortasından ödenecek olan geçici iş göremezlik ödeneğine esas günlük kazancın hesabında dikkate alınan 3 aylık dönem, 12 aya çıkarılıyor.

İş göremezliğin başladığı tarihten önceki son bir yıl içerisinde 180 günden az kısa vadeli sigorta primi bildirilmiş olanlara hastalık ve analık halinde ödeneğe esas tutulacak günlük kazanç, iş göremezliğin başladığı tarihteki günlük prime esas kazanç alt sınırının 2 katını geçemeyecek.

Prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabileceği halde yararlanılmayan dönemler için geriye yönelik prim teşviki, destek ve indirimlerden yararlanılamayacak. Yararlanılmış olan prim teşviki, destek ve indirimler başka bir prim teşviki, destek ve indirim ile değiştirilemeyecek.

Yüzde 20 olan kurumlar vergisi oranı 2021 yılı kurum kazançları için yüzde 25, 2022 yılı kurum kazançları için ise yüzde 23 oranında uygulanacak. Bu madde, 1 Temmuz 2021 tarihinden itibaren verilmesi gereken beyannamelerden başlamak ve 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemine (özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren başlayan hesap dönemine) ait kurum kazançları için geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecek.

Yatırım hizmetleri ve faaliyetlerinden kaynaklanan her türlü emanet ve alacaklar, hesap sahibinin yaptığı en son talep, işlem veya herhangi bir şekilde verdiği yazılı talimat tarihinden başlayarak on yıl içinde talep ve tahsil edilmemesi halinde Yatırımcı Tazmin Merkezine emaneten devredilecek.

Yatırımcı Tazmin Merkezine devredilen sermaye piyasası araçlarından doğan bedelsiz pay iktisabı ve kar payı alma hakkı dışındaki pay sahipliği hakları, bunların Yatırımcı Tazmin Merkezi tarafından hak sahiplerine iadesine kadar donacak.

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla tasfiye olunacak alacaklar hesaplarına aktarılmış olan tarımsal kredi borçları, yapılandırılacak.

Öte yandan, hükümlülerin elektronik yöntemlerle de mektup alıp gönderebilmesi ve ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin ziyaretçileriyle yaptığı kapalı görüşlere ilişkin düzenlemeleri içeren iki madde, metinden çıkarıldı.

TBMM Başkanvekili Celal Adan, teklifin kabul edilmesinin ardından, birleşimi, 20 Nisan Salı saat 15.00'te toplanmak üzere kapattı.

16.04.2021

Merkez Bankası rezervleri açıklandı. Tam 1 milyar 875 milyon dolarlık değişim

[Abone ol](#)

[Ana Sayfa» Ekonomi](#)

15.04.2021 14:59:00

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından 'Haftalık Para ve Banka İstatistikleri' yayımlandı. Buna göre, Merkez Bankası'nın toplam rezervleri geçen hafta 1 milyar 875 milyon dolar artarak 89 milyar 321 milyon dolara ulaştı.

AA'da yer alan habere göre, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) toplam rezervleri geçen hafta 1 milyar 875 milyon dolar artarak 89 milyar 321 milyon dolara ulaştı.

Buna göre, 9 Nisan'da Merkez Bankası brüt döviz rezervleri 1 milyar 292 milyon dolar artışla 49 milyar 377 milyon dolara yükseldi. Brüt döviz rezervleri, 2 Nisan'da 48 milyar 85 milyon dolar seviyesindeydi.

Söz konusu dönemde altın rezervleri, 583 milyon dolar artarak 39 milyar 361 milyon dolardan 39 milyar 944 milyon dolara çıktı.

Böylece Merkez Bankası'nın toplam rezervleri, geçen hafta bir önceki haftaya kıyasla 1 milyar 875 milyon dolar artarak 87 milyar 446 milyon dolardan 89 milyar 321 milyon dolara yükseldi.

16.04.2021

TCMB rezervleri tarihler itibarıyla şöyle (milyon dolar):

Tarih	Altın Rezervleri	Brüt Döviz Rezervleri	Toplam Rezervler
31.01.2020	27.520	74.856	102.376
28.02.2020	30.411	77.414	107.825
27.03.2020	31.325	64.081	95.406
30.04.2020	34.786	51.457	86.243
29.05.2020	36.667	54.360	91.027
26.06.2020	38.821	51.417	90.238
30.07.2020	43.572	46.673	90.245
28.08.2020	43.042	41.594	84.636
25.09.2020	41.097	42.420	83.517
23.10.2020	43.265	45.086	88.351
27.11.2020	40.299	43.899	84.198
31.12.2020	43.241	49.965	93.206
29.01.2021	42.169	53.367	95.536
26.02.2021	40.719	54.495	95.214
26.03.2021	39.746	50.894	90.640
2.04.2021	39.361	48.085	87.446
9.04.2021	39.944	49.377	89.321

Sosyal Koruma Kalkanı kapsamında yapılan ödemeler 60 milyar lirayı aştı

Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, Sosyal Koruma Kalkanı Kapsamında yapılan ödemelerin 60 milyar lirayı aştığını söyledi.

Türkiye Geneli		15.04.2021	
		Ödeme Yapılan Hane/Kişi	Miktar (TL)
Sosyal Destek Programı (Hane)	FAZ 1	2.111.254	2.111.254.000
	FAZ 2	2.316.010	2.316.010.000
	FAZ 3	2.061.527	2.061.527.000
Biz Bize Yeteriz Türkiyem	Hane	2.077.365	2.077.365.000
Kısa Çalışma Ödeneği	Çalışan	3.765.541	31.563.334.292
Nakdi Ücret Desteği	Çalışan	2.548.335	10.240.917.966
İşsizlik Ödeneği	Kişi	1.048.409	5.634.259.143
Normalleşme Desteği	Çalışan	3.183.435	4.034.225.189
#BirlikteBaşaracağız		Toplam: 60.038.892.590 TL	
   ailevecalisma		www.ailevecalisma.gov.tr	

ANKARA(DÜNYA)-Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, Sosyal Koruma Kalkanı Kapsamında bugüne kadar yapılan ödemelerin 60 milyar lirayı aştığını söyledi.

Sosyal medya hesabında paylaştığı bilgilere göre bu kapsamda en yüksek ödeme 31 milyar 563 milyon lira ile Kısa Çalışma Ödeneği olarak verildi.

Nakdi ücret desteği(Ücretsiz İzin Desteği) kapsamında 10 milyar 240 milyon lira, işsizlik ödeneği olarak ise 5 milyar 634 milyon lira ödendi. Normalleşme desteği tutarı ise 4 milyar 34 milyon lira oldu.

Girişim yatırımları 3 ayda rekor tazeledi

Yenilikçi ürün, inovatif iş fikri olanların girişimlerine yapılan yatırımlar, ilk çeyrekte geçen yılın toplam yatırımını aştı. Startups.watch'ın verilerine göre 2021'nin ilk çeyreğinde girişimlere, 62 yatırım turunda 509 milyon dolarlık yatırım yapıldı.

Türkiye'de girişimlere yapılan yatırımlar, 2021'nin ilk çeyreğinde rekor tazeledi. Startups.watch'ın verilerine göre 2021'nin ilk çeyreğinde bu alandaki yatırımlar, geçen yılın toplam miktarını geçerek 509 milyon dolara ulaştı. İlk çeyrekte Türkiye'deki girişimler; melek yatırımcı ve VC'lerden (Girişim Sermayesi) 62 yatırım turunda 509 milyon dolar yatırım aldı. Pandeminin etkisinde geçen 2020 yılında 165 girişime 139 milyon dolar yatırım yapılmıştı. Getir, ilk çeyrekte aldığı 428 milyon dolarlık yatırımla en çok yatırım alan Türk girişimi oldu. 2021 ilk çeyreğinde yapılan 62 yatırımın 49'u İstanbul'daki girişimlere yapıldı. Getir Türkiye'nin ilk unicorn'u olurken, yurtdışındaki Türk girişimlerden Gorillas da, 290 milyon dolar yatırım alarak unicorn oldu.

85 milyon dolarlık 4 fon kuruldu

Finberg'in, Getir'in 128 milyon dolarlık yatırım turuna katılması sayesinde kurumların 2021 ilk çeyreğinde 18 yatırım turunda 154 milyon dolarlık yatırıma dahil oldu. Alesta Yatırım, 2021 ilk çeyreğinde en çok yatırım yapan kurumsal yatırım firması oldu. 2021 ilk çeyreğinde toplam 85 milyon dolar değerinde 4 fon kuruldu ve yatırım yapmaya hazır hale geldi. 2021 ilk çeyreğinde kadın girişimciler 509 milyon dolarlık yatırımın sadece 3 milyon dolarında yer alırken, 62 yatırımın sadece 7'si kadın

16.04.2021

girişimcilere yapıldı. 2021 ilk çeyreğinde yatırım alan kadın girişimciler Beeo, Clotie, ESA Sports, Innerjoy, makromusic, Vahaa ve Wellbees oldu.

Türkiye Avrupa'da 10'uncu

Melek ve VC yatırımları açısından Türkiye ilk çeyrekte Avrupa'da en çok yatırım yapılan ülkeler arasında 10. sıraya yükseldi, Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgesinde ise İsrail'den sonra 2. sırada yer aldı. İstanbul, 2021 ilk çeyreğinde en çok yatırım yapılan Avrupa'daki 7. şehir oldu. 2021 ilk çeyreğinde TÜBİTAK, KOBİ ölçeğinde 357 Ar-Ge girişimine yaklaşık 6.6 milyon dolar destek sağladı. KOSGEB destekleriyle 31 yeni girişim kuruldu, 241 girişime 830 bin dolar destek sağlandı, 71 Ar-Ge girişimine de 200 bin dolar destek sağlandı.

212, startups.watch'a ortak oldu

212, yatırım analiz platformu startups.watch'un azınlık hissesini alarak ortak oldu. 212 Kurucu Ortağı Ali Karabey, "Kurulduğu günden beri destekçisi olduğumuz Startups.watch'un büyüyerek daha geniş kitlelere yayılması için ortak olmaya karar verdik" derken, Startups.watch kurucusu Serkan Ünsal da "212 ekibinin tecrübesinden ve bilgi birikiminden faydalanmak bizim için çok faydalı olacak. Bu birliktelik ile önümüzdeki dönem katlanarak büyüyeceğimizi düşünüyorum" dedi.

Halka tasarruf müteahhitlere milyarlar. Hazine'den yine oluk oluk para aktı

Salgınla artan işsizlik, yoksulluk ülkeyi boğarken iktidarın harcama tercihleri değişmiyor. Bir süredir hız kesen örtülü ödenek harcamaları mart ayındaki 371 milyon TL'lik harcama ile 3 ayda 728 milyon TL'ye ulaştı. Garanti harcamaları nedeniyle bütçesi yetmeyen Karayolları'na da Hazine'den 4 milyar TL yardım yapıldı.

Birgün'den Nurcan Gökdemir'in haberine göre, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 'kamuda tasarruf' söylemlerinden sonra açıklanan ilk bütçe harcama rakamları, iktidarın kamu kaynaklarını savurmayı sürdürdüğünü ortaya koydu.

Örtülü ödenek harcaması bir ayda 371 milyon TL olurken Karayolları Genel Müdürlüğü'ne de Hazine'den 4 milyar TL 'yardım' yapıldı. Harcamalara bu hızla devam edilirse 2021'in, geçen yılı 2 milyar TL'lik harcamasını geride bırakacağı görülüyor.

Hazine ve Maliye Bakanlığı mart ayı bütçe gerçekleştirmelerini açıkladı. Erdoğan'ın tasarruf konusundaki kararlılıklarını dile getirdikten sonra açıklanan ilk rakamlar, müteahhitlere yapılan ödemeler, mal ve hizmet alımları, kira giderleri ile gizli hizmet giderleri gibi 'kara delikler'in kamu kaynaklarını tüketmeyi sürdürdüğünü bir kez daha açığa çıkardı.

MÜTEAHHİTLERE MİLYARLAR

İktidara yakın müteahhit grupları tarafından yapılan ve uzun yıllar boyunca garanti ödemesi taahhüt edilen Yavuz Sultan, Osmangazi köprüleri ile İstanbul-İzmir ve Kuzey Marmara otoyol projeleri, Karayolları Genel Müdürlüğü'nün bütçesini tüketiyor. Ocak ayındaki 3,1 milyar TL'lik Hazine yardımının ardından garanti ödemelerinin yapıldığı mart ayında da genel müdürlüğe 4 milyar TL daha aktarıldı.

1.1 MİLYAR TL'LİK GİDER

16.04.2021

Müteahhitlere yapılan ödemeler bütçenin en önemli kalemlerinden birini oluşturuyor. Ocak ayında 26 milyon TL, şubat ayında 225 milyon TL olan müteahhitlik giderleri mart ayında 1.9 milyar TL'ye fırladı.

Sağlık tesisleri yapımına 334 milyon TL harcanırken hizmet binası yapımları da hız kesmedi. Bir ayda hizmet binası yapımı için müteahhitlere 279 milyon TL ödeme yapıldı.

Devletin yapım giderlerinin, sulama tesislerine kadar kalem kalem ayrıntılarıyla sıralandığı tabloda 1.9 milyar TL'lik harcamanın 1.1 milyar TL'si için sadece 'Diğer' denildi.

Tasarruf söylemlerinin lafta kaldığını gösteren bir diğer kalem de mal ve hizmet alım giderleri oldu. Ocak ayında 3 milyar TL, şubatta 4.6 milyar TL olan mal ve hizmet giderleri mart ayında 7.2 milyar TL 'ye çıktı. Bunun 3.3 milyar TL'si de tüketime yönelik mal ve malzeme alımlarına gitti. Bu harcama kaleminden sağlık harcamalarına 994 milyon TL ayrılırken güvenlik ve savunma harcamaları 346 milyon TL oldu.

17 MİLYONLUK ARAÇ

Ocak ayında hiç yeni araç almayan iktidar, şubat ayında 334 bin TL harcadı ancak mart ayında kara taşıtı alımına 17.4 milyon TL gitti. Kira giderleri için de 269.4 milyon TL harcadı. Bunun 266.6 milyon TL'si bina kiralama giderleri, 952 bini de araç kiralama giderleri için aktarıldı.

TÖRENLERE 8.6 MİLYON TL

Pandemi koşullarına karşın temsil, tanıtma, ağırlama, toplantı ve organizasyon giderlerine yapılan harcamalar da artıyor. Ocak ayında 1.7 milyon TL, şubat ayında 6.2 milyon TL olan harcamalar mart ayında 6.6 milyon TL'ye çıktı.

Çavuşoğlu-Dendias toplantısında büyük kriz!

Cumhurbaşkanı Erdoğan ile görüşen Yunanistan Dışişleri Bakanı Nikos Dendias, Erdoğan ile görüşmesinin ardından Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ortak basın toplantısı düzenledi. Dendias, "Türkiye eğer bizim egemenlik haklarımızı ihlal etmeye devam ederse o zaman yaptırımlar gündeme gelecektir" ifadesini kullandı. Dendias'ın sözlerine karşılık Çavuşoğlu, "Dendias kabul edilemez ithamlarda bulundu" dedi.

"Türkiye'yle birlikte ekonomi alanında pozitif gündem oluşturabileceğimize inanıyoruz" ifadesini kullanan Yunanistan Dışişleri Bakanı Nikos Dendias şöyle konuştu:

* Beni bu akşam iftar yemeğine davet ettiğiniz için çok teşekkürler, bu vesileyle Başbakanımızın Müslüman alemine yönelik Ramazan ayı tebriğini paylaşmak istiyorum.

* Biz din özgürlüğüne inanıyoruz. Başbakanımız da Atina'da bir cami açılması görüşünü açıkladı.

* Son 20 ayda devam eden olumsuz ortamı ortadan kaldırmamız diye düşünüyoruz.

16.04.2021

* Samimiyetle ifade isterim ki, uzlaşamadığımız bütün konuları masaya yatırma fırsatı bulduk. İki ülke arasında iletişim kanallarının açık tutulması gerekli.

* Ortamı dinamitleyen kışkırtıcı söylem ve eylemlerden uzak durmamız gerekiyor, ilişkilerimizi geliştirmenin önkoşulu budur.

* Türkiye eğer bizim egemenlik haklarımızı ihlal etmeye devam ederse o zaman yaptırımlar gündeme gelecektir.

* Kıbrıs'ta kabul edilen yegane çözüm iki toplumlu federasyon çözümüdür. Bizim attığımız adımlar Türkiye'nin Kıbrıs Türkleri'nin haklarını korumaya dönüktür. Siz bunları burada söylerseniz biz de burada cevap vermek zorunda kalırız.

* Biz buradaki nüfusu azınlık olarak kabul ediyoruz ama siz orada kendisine Türküm diyenleri kabul etmiyorsunuz, sizinle ilgili üç tane AİHM kararı var, siz Türk isimlerini kullanmalarına izin vermiyorsunuz.

* Müslüman azınlık ifadesini Lozan Antlaşması'nda yazıyor, Türkiye buna da imza koydu, bu Türkiye'nin hoşuna gider ya da gitmez ama Lozan Antlaşması yürürlükte. Türkiye, AB'ye üye olmak istiyorsa deniz hukuku anlaşmasını da kabul etmeli.

* Ayasofya ve Kariye'nin camiye dönüştürülmesi kararlarından geri dönülmesi beklentimizi de dile getirdim.

* Türkiye ile Libya arasında imzalanan anlaşma da AB tarafından kınandı biliyorsunuz, bu egemenlik haklarımızı ihlal etmekte.

* Savaş tehdidi söz konusu, bu ne iyi komşuluk ilişkileriyle, ne de deniz hukukuyla bağdaşmıyor.

“SORUNLARA ÜÇÜNCÜ TARAFLAR ÜZERİNDEN ÇÖZÜM ARAMAK DOĞRU DEĞİL”

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun konuşmasından satır başları:

* Bugün gerçekleştirme konusunda anlayış ve esneklik için Niko'ya çok teşekkür ediyorum. Bu ziyaretin anlamı büyük. İstanbul'da 5 yıl aradan sonra gerçekleştirilen Atina'da 62. istişari hem de iki bakanlık arasında siyasi istişareler toplantılar

gerçekleştirildi. Bu toplantıların pozitif bir şekilde samimi bir şekilde gerçekleştirilmesinden büyük memnuniyet duyuyorum.

* Sorunların yapıcı diyalogla çözülebileceğine inanıyoruz. Sorunlara üçüncü taraflar üzerinden çözüm aramak doğru yaklaşım değildir. Bugünkü görüşmelerimizde ikili ilişkilerimizi tüm boyutlarıyla ele aldık. Bugün Ege ve Doğu Akdeniz sorunlarımızı kapsamlı, samimi bir şekilde değerlendirdik.

* Evet Ege'de görüş ayrılıklarımız var. Geçmişte istikşafi görüşmelerle ele alıyorduk. Sürecin başlaması önemli. Doğu Akdeniz'de biz her zaman hakça paylaşımdan yana aldık. Bununla ilgili detaylı tekliflerimizi AB'ye ilettik, şimdi cevap bekliyoruz.

* Bugün Niko ile ay sonunda Cenevre'de buluşmak üzere teyitleştik. Herkesin toplantıya açık fikirlerle gelmesi bundan sonraki ilişkilerin sağlıklı işlemesi bakımından önemli. Ticari ve ekonomik ilişkilerimize iki komşu ülke olarak önem veriyoruz.

* Uçak seferlerinin başlamasını önemli buluyoruz, sınır kapılarının açılması ticaret ve turizmin geliştirilmesi bakımından önemlidir. Son zamanlarda TIR şoförlerimizin yaşadığı sorunlar vardı. Bu konuda beklenti ve taleplerimizi Niko ve heyetine aktarma imkanımız oldu.

* Terörle mücadele konusunu da bugün sayın Cumhurbaşkanımızın kabulü ve kendi aramızda samimi bir şekilde ele aldığımızı söyleyebilirim. Özellikle PKK, FETÖ ile mücadelede daha işbirliği görmek arzumuzdur. Göçler hem Türkiye'yi, AB'yi ilgilendiren sorun. 18 Mart mutabakatımız vardı. Bu mutabakatın güncellenmesi konusunda AB ile görüşüyoruz.

* İkili konuları değerlendirirken hem Türkiye'de hem de Yunanistan'da azınlıklarımız var. Batı Trakya ve Yunanistan'da yaşayan soydaşlarımızın sorunlarını gündeme getirdik.

* Biz Türkiye olarak özellikle AK Parti iktidara geldiği günden bu yana Rum vatandaşlarımızın sorunlarında pek çok uygulamayı hayata geçirdik. Elbette aynı yaklaşımı Batı Trakya'daki Türkler ve soydaşlarımız için beklememiz gayet doğaldır.

* Her iki ülkede azınlıkların huzur ve refah içinde olması elbette yaramızdır. Yunanistan'da Osmanlı eserlerinin restorasyonu konusunda Türkiye olarak desteğe hazırız. Niko bu konuda çalışmaların olduğunu söyledi. Bizde de çok sayıda ortodoks eserleri var. Bu eserlerin restorasyonu konusunda işbirliği yapabiliriz.”

16.04.2021

* Ben konuşmamda Yunanistan'ı itham edici bir söylemde bulunmadım ama ilk görüşmesinin daha pozitif bir atmosferde geçmesini umuyordum. Ama kabul edilemez ithamlarda bulundu. Türkiye'nin Yunanistan'ın egemenlik haklarını ihlal ettiğini söyledi. Bunu kabul etmemiz mümkün değil.

“ANLAŞMALARDA ADALARIN STATÜSÜ VAR, İHLAL EDİYORSUNUZ”

* “Türkiye özgür bir ülkedir, herkes düşüncesini söyleyebilir. Türkiye Doğu Akdeniz’de kendi belirlediği BM’ye kaydettirdiği alan içinde haklarını arıyor. Biz Kıbrıs’ta hakça paylaşımdan, uluslararası hukuktan bahsediyoruz. Kendinize göre yorumlayabilirsiniz Lozan ve diğer anlaşmalarda silahsızlandırılmış adaların statüsü var, bunları da ihlal ediyorsunuz. Ege konularında, hava sahası konusunda, adaların silahsızlandırılmış statüsü konusunda mahkemenin yetkisini tanımıyorsunuz. Burada karşılıklı suçlamalara girdiğimiz zaman birbirimize anlatacağımız çok şey var.

* Biz bu konularda görüş ayrılığımız var ve bundan sonra bu konuları kendi aramızda görüşmemiz konusunda mutabık kaldığımız halde ben bunun cevabını vermek durumunda kalırım. Biz Rum Ortodoks azınlığı Rum Ortodoks olarak kabul ediyoruz ama ‘Biz Türküz’ diyen azınlığı Türk olarak kabul etmememiz insani değildir. Bunların Türk ismini kullanmasına müsaade etmiyorsunuz. Bunlar Rum Müslümanlar mı? Bunu böyle kabul etmek zorundasınız.

16.04.2021

* Anlaşmalar konusunda farklı düşünebiliriz, Libya'yla olan anlaşmalar. Fakat AB Komisyonu'nun bunu kınaması bir şey ifade etmez. AB'nin deniz yetki alanlarıyla ilgili bir rolü, yetkisi yoktur. Göç konusunu biz ne AB'ye ne Yunanistan'a karşı kullandık. Göç konusunda insani davrandık ve mutabakatı harfiyen uyguladık. Biz içeride bunları konuştuk ve dört yılda 80 bin insanı denize ittiğinizi konuştuk ama basın önünde konuşmadık.

* Ama buraya çıkıyorsunuz basının önünde mesaj vermek için böyle konuşuyorsunuz. Tüm bunlara rağmen Türkiye olarak 3. taraflar olmadan iki ülke arasında bu konularda görüş ayrılıklarımızı azaltmaya hazırız. Ama basının önünde ülkemizi ağır bir şekilde itham edersiniz bunun da cevabını vermek durumundayım.

“DİYALOGUN SÜRDÜRÜLMESİ KONUSUNDA MUTABIK KALDIK”

Yunanistan Dışişleri Bakanı Nikos Dendias ile Ortak Basın Toplantısı sonrası sosyal medya hesabından açıklamada bulunan Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, “Yunanistan DB Dendias'la diyalogun sürdürülmesi konusunda mutabık kaldık. İkili meseleleri, soydaşlarımızın sorunlarını, terörle mücadele, göç ve bölgesel konuları görüştük. Yunanistan'dan daha samimi ve yapıcı bir tutum bekliyoruz” dedi.

Mevlüt Çavuşoğlu @MevlutCavusoglu ·

Türkiye devlet görevlisi

#Yunanistan DB Dendias'la diyalogun sürdürülmesi konusunda mutabık kaldık.

-İkili meseleleri, soydaşlarımızın sorunlarını, terörle mücadele, göç ve bölgesel konuları görüştük.

-Yunanistan'dan daha samimi ve yapıcı bir tutum bekliyoruz.

Çağrılar artıyor: Aşıda patentleri askıya alın!

Küresel çapta daha etkin mücadele için “COVID-19 aşı patentlerinin geçici olarak askıya alınması” çağrılarında, 100 Nobel ödüllü isim ve 70 eski ülke lideri de katıldı.

Tüm dünyayı zengin fakir gözetmeksizin vuran pandemide insanlık tarihin en hızlı aşularını geliştirdi. Ancak ilaç devlerinin Dünya Ticaret Örgütü'ne ekim ayında gelen taleplere rağmen COVID-19 aşılarında patentleri hala askıya almamış olması, küresel iyileşmenin ve bu sağlık krizini yenmenin önündeki en büyük engel olmaya devam ediyor.

250'den fazla sivil toplum kuruluşu, 100'den fazla Nobel ödüllü isim ve 70'ten fazla eski ülke lideri, Hindistan ve Güney Afrika'nın DTÖ'de yaptığı “patentler geçici olarak kalksın” çağrısına katılan 60'tan fazla ülke; hepsi aynı şeyi istiyor: Aşının zengin-fakir ayırmaksızın tüm dünyada ihtiyacı olan insanlara ulaştırılması ve dünya ekonomisinin bu işbirliği sayesinde bir an önce normale dönmesi.

Zengin ülkeler DTÖ'deki öneriyi bloke etti

Ekim ayında, 2. dalga başlamadan önce dünyanın en büyük aşı üreticisi Hindistan, Güney Afrika'yla birlikte DTÖ'de fikri mülkiyetlere ilişkin TRIPS anlaşmasında aşı patentlerine ilişkin istisna yapılmasını talep etmişti. Pandeminin sert vurduğu iki ülke inisiyatifiyle DTÖ'ye gelen talepte “Patent karşıtı değiliz, bu sağlık krizi çözülene kadar patentlerin askıya alınmasını istiyoruz” denildi. Patent, endüstriyel tasarım gibi hakların askıya alınması yaptıkları resmi talepteki ifadelerle “COVID-19'la

mücadele etmek için gerekli olan aşular da dahil birçok medikal ürünün araştırma, geliştirme, üretim ve tedarikinin ölçeğini artıracaktır.” Ancak bugüne kadar 60’tan fazla ülkenin destek verdiği öneri ABD, İngiltere ve Avrupa Birliği gibi devlerin taş koyması nedeniyle gerçeğe dönüştürülemedi.

İlaç devleri ve iş dünyası da “patentçi”

Özel sektör de zengin ülkelerin itirazlarının büyük destekçisi olmuştur. ABD Ticaret Odası, bu tür önerileri “yanlış yöne saptırma” olarak nitelmişti. Pandeminin başında ilaç üreticilerinin “pandemide kâr amacı gütmeyeceğini” söyleyen Uluslararası İlaç Üreticileri ve Dernekleri Federasyonu IFPMA da patentleri askıya alma kararının “amaca zarar vereceğini” söyleyerek “hayli etkin aşular üretilmesini sağlayan kâr amaçlı sisteme güvenin azalacağını” vurgulamıştı.

Ancak aralarında Sınır Tanımayan Doktorlar’ın (MSF) da olduğu 250 kadar sivil toplum kuruluşu bu kafa yapısının “geri kafalılık” olduğunu söylüyor ve dünya liderlerine patentlerin acilen askıya alınması çağrılarını yineliyor.

Patentlerin kaldırılması için DTÖ’nün fikri mülkiyet kurallarında istisnanın şu anda aşının büyük bölümünü almış olan zengin ülkelerin de desteğiyle bir an önce onaylanması gerekiyor.

Biden’a mektup: Kapasiteler ilaç tekelleri yüzünden kısıtlı

Nobel ödüllü isimler ve liderler ABD Başkanı Joe Biden’a gönderdikleri ve Financial Times’da da yayınlanan mektupta ABD’nin küresel aşılama oranlarının artmasını desteklemek amacıyla COVID-19 aşularında patentlerin kaldırılması için “acilen adım atmasını” istiyor. “Bu pandeminin sonunu getirebilmek için DTÖ’de istisna hayati önem taşımaktadır ve zorunlu bir adımdır” diyen 175 önemli isim, istisnanın “şu anda sektörün tekelleri tarafından kısıtlanarak aşuya yaygın erişimi bloke etmekte olan” küresel üretim kapasitesini artıracığını belirtiyor. Mektubu imzalayan isimler arasında İngiltere eski Başbakanı Gordon Brown, Fransa eski Cumhurbaşkanı François Hollande, SSCB eski lideri Mihail Gorbaçov da bulunuyor.

Hindistan AstraZeneca’yı Covishield ismiyle üretiyor

Ancak konunun istisnaları da ülke ve şirketler özelinde mevcut. Bazı aşular bazı ülkelerdeki ilaç şirketleriyle üretim ve satış yetki anlaşmaları yapmayı sürdürüyor. İngiliz- İsveç AstraZeneca aşısı, Hindistan’da dünyanın en büyük aşı üreticisi Hindistan Serum Enstitüsü tarafından “Covishield” marka ismiyle üretiliyor. Hedef yılda 1 milyar doz. ABD’li Novavax da Bharat Biotech şirketine üretim yaptıracak, hedef yılda 700 milyon doz. ABD’de kan pıhtısı sorunu nedeniyle askıya alınan Johnson & Johnson aşısı için ise Biological E. adlı Hint üreticisiyle yılda 600 milyon doz hedeflenen bir üretim anlaşmasına ilişkin görüşmeler sürüyor. Rusya’nın 60 ülkeden onay alan Sputnik V aşısı Hindistan’da 4 şirket tarafından üretiliyor, Brezilya, Çin, Güney Kore ve hatta İtalya’da bile üretimleri oluyor.

IMF: İşbirliği yapıp COVAX'ı fonlayın

Tüm bu çağrılara geçen hafta Uluslararası Para Fonu (IMF) da kısmen katılmış oldu. IMF doğrudan “patentler askıya alınsın” demiyor ancak fonun başekonomisti Gita Gopinath 6 Nisan’da yayımlanan IMF blog paylaşımında “İyileşme görünümünü düzeltmenin en hızlı yolu pandemiyi bastırmak - ve bunun için aşılardan üretim ve dağıtım konusunda küresel iş birliği şart” diyor. Hükümetlerin politikalarında ana odağının sağlık - aşı, tedavi ve sağlık altyapıları - harcamaları olması gerektiğini belirten Gopinath, “Her şeyden önce ülkelerin evrensel aşılama için beraber çalışması gerekiyor. Bazı ülkeler bu yaz yaygın aşılama ulaşsa da çoğu ülke - özellikle de düşük gelirli ülkeler 2022 sonuna kadar beklemek zorunda kalacak” diyor ve şöyle devam ediyor: “Aşılama kampanyalarının hızlanması için, ihracat kontrollerinden kaçınılmalı, aşı üretim ve dağıtımını artırmayı ve düşük gelirli ülkelere aşı tedariki amaçlayan COVAX koalisyonu tamamen finanse edilmeli ve fazla dozlar dünyaya paylaştırılmalı.”

DSÖ: Aşıdaki dengesizlik şok edici

Dünya Sağlık Örgütü geçen hafta yinelediği “aşı adaletsizliği” vurgulu açıklamasında, 9 Nisan itibariyle dünya genelinde üretilen aşılardan sadece yüzde 0,2’sinin düşük gelirli ülkelere ulaştığını ve bunun yüzde 87’sinin yüksek gelirli veya üst-orta gelirli ülkelere gittiğini söyledi. DSÖ Genel Sekreteri Tedros Ghebreyesus “Dünya genelinde 700 milyondan fazla aşı üretildi ve bunun yüzde 87’si yüksek ve üst-orta gelirli ülkelere giderken, düşük gelirli ülkelere sadece yüzde 0,2’si gitti” ifadelerini kullandı. Bu durumu “şok edici bir dengesizlik” olarak niteleyen Ghebreyesus, dünya genelinde altı haftadır vaka ve ölümlerde artış olduğunu vurgulayarak “pandeminin yanlış yöne gittiğini” hatırlattı.

Küba, Türkiye ile iş birliğine hazır

Yeniçağ gazetesine konuşan ve Doğu görevi sırasında donup kesilecek noktaya gelen bacakları için Küba’da tedavi gören Emekli Albay Ömer Feza Güllü, Küba Sağlık Bakanlığı MINSAP yetkililerinin Soberana aşısı için Türkiye ile - müşterek üretim ihtimali de dahil - anlaşmaya hazır olduğunu söylemişti. Küba, habere göre şu an ülkede sadece kırılğan gruplara ve sağlık çalışanlarına uygulanan - 45 bin gönüllüye ikinci doz uygulanmış - ve çalışmaları birkaç ay sonra bitecek yüzde 92 etkinlikteki Soberana aşısı karşılığında para değil, gıda ve tekstil ürünü talep ediyor.

Merkez Bankası enflasyon düşüşüne destek vermedi!

Alaattin AKTAŞ

16 Nisan 2021 Cuma

✓ **Merkez Bankası faizi yüzde 19'da tutarak "faiz indirimi yoluyla enflasyonu düşürme politikası"na destek vermemeyi tercih etti.**

✓ **PPK açıklamasında faizin enflasyonun hep üstünde tutulacağı da belirtildi. Şu durumda faizi aşağı çekerek enflasyonu düşürme ve piyasaları canlandırma politikasını terk mi ettik?**

Merkez Bankası Para Politikası Kurulu politika faizini yüzde 19'da tuttu. Bu karar, çok açık bir şekilde "enflasyonun gerilemesini sağlayacak en temel politikaya" destek vermemek anlamına gelmez mi!

Düşür faizi, düşsün enflasyon!

Hem Naci Ağbal, bilindiği kadarıyla, faizi artırdığı ve yüzde 19'a çıkardığı için görevden alınmadı mı? Peki Merkez Bankası dün niye faizi bu yüksek düzeyde, yüzde 19'da tuttu da indirimine gitmedi.

Bir "faiz lobisi"nin varlığına ve bu lobinin çok güçlü olduğuna inanmamızı gerektiren bir dizi işaret var! Enflasyonun en önemli nedeninin yüksek faiz olduğu söylenmiyor mu, söyleniyor. O zaman bir kez daha soralım:

"Merkez Bankası hazır elinde fırsat varken dün neden enflasyonun gerilemesini sağlayacak olan faiz indirimine gitmedi?"

Kaldı ki Merkez Bankası faiz indirimi şöyle dursun, Para Politikası Kurulu toplantısından sonra yapılan açıklamada faizi öyle kolay kolay indirme niyetinde olmadığını da ilan etti:

16.04.2021

“TCMB, fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda elindeki tüm araçları kararlılıkla kullanmaya devam edecektir. Enflasyonda kalıcı düşüğe işaret eden güçlü göstergeler oluşana ve orta vadeli yüzde 5 hedefine ulaşıncaya kadar politika faizi, güçlü dezenflasyonist etkiyi muhafaza edecek şekilde, enflasyonun üzerinde bir düzeyde oluşturulmaya devam edilecektir.”

Görüyor musunuz Merkez Bankası ne diyor:

“Politika faizi enflasyonun üzerinde oluşturulmaya devam edilecektir...”

Bu yaklaşım faiz lobisinin gücü değilse nedir!

Demek ki faizi düşürüp böylece enflasyonu aşağı çekme politikasından tümüyle vazgeçtik.

Yazarlık başka, başkanlık başka!

Para Politikası Kurulu'na dün kim başkanlık etti, Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu.

Kavcıoğlu Merkez Bankası Başkanlığı görevine getirilmeden çok kısa bir süre önce 9 Mart'ta köşe yazdığı gazetede sıkı para politikasından vazgeçilmesi gerektiğini savunduğu bir yazı kaleme almıştı.

Peki dünkü açıklamada Kavcıoğlu'nun imzasıyla ne deniliyor:

“...Bu doğrultuda Kurul, politika faizini sabit tutarak sıkı parasal duruşun korunmasına karar vermiştir.”

Üstelik 9 Mart'ta faiz yüzde 17 düzeyindeydi. Sahi dün niye faiz indirimine gidilerek sıkı parasal duruştan vazgeçilmedi ve enflasyonun düşmesine katkı verilmedi?

YABANCI ÇIKIŞI DURDU

Merkez Bankası'ndaki son başkanlık operasyonunu izleyen günlerde Türkiye'den kaçarcasına çıkan yabancıların başlangıçtaki o kaygıları hafiflemişe benziyor.

Başkanlık operasyonuna denk gelen 19-26 Mart haftasında hisse senedi ve devlet iç borçlanma senedinde 1.9 milyar doları aşan bir çıkış yaşanmış, izleyen 26 Mart-2 Nisan haftasındaki çıkış 505 milyon dolara gerilemişti. Dün açıklanan verilere göre 2-9 Nisan haftasında ise 32 milyon dolarlık da olsa bir giriş gerçekleşti.

Yabancı yatırımcılar hisse senedinden çıkmayı geçen hafta da sürdürdü. Yabancılar 2-9 Nisan haftasında 46 milyon dolarlık hisse senedi sattı.

16.04.2021

Geçen hafta DİBS'te ise 78 milyon dolarlık alım yapıldı ve böylece net giriş 32 milyon dolar oldu.

Yabancı yatırımcıların iç borçlanma senedinden çok yüklü çıkışlar gerçekleştirmesi zaten beklenemezdi; çünkü faizin yükselmesiyle birlikte bu senetlerin değeri düşmüştü ve bu düşük değerden satış yaparak çıkmak hiç de gerçekçi bir davranış olmazdı.

Faiz artışı ve lobi diyenlere bu gerçeği bir kez daha hatırlatmak gerekir. Faiz artınca elinde iç borçlanma senedi bulunanlar zarar eder ya da alış fiyatlarının düzeyine göre karları azalır. O yüzden de daha önce Türkiye'ye gelmiş ve devletin çıkardığı borçlanma senetlerini almış olanlar değil faizin artmasını, tam tersine düşmesini ister.

DÖVİZ HESAPLARI YENİDEN ARTMAYA BAŞLADI

İktisat literatürüne geçecek şekilde faizle birlikte döviz de artınca çok istediğimiz vatandaşın dövizden TL'ye dönmesi kısa süreliğine de olsa gerçekleşmişti ya, işte o dönüş sona erdi.

19 Mart'tan 2 Nisan'a kadar geçen iki haftada döviz tevdiat hesapları 12 milyar dolar gibi rekor bir azalış göstermişti. Sonrasında düşüş durdu ve döviz hesapları yeniden artmaya başladı. Zaten BDDK'nın günlük verileri döviz hesaplarındaki artışa işaret ediyordu.

Merkez Bankası'nın dün açıkladığı 2-9 Nisan haftasını kapsayan son verileri, döviz hesaplarında 1.8 milyar dolarlık artış olduğunu gösteriyor. Ancak bu tutar yanıltıcı, bu artışın 1.4 milyarı parite ve altın fiyatlarındaki artıştan kaynaklanıyor. Gerçek artış 400 milyon dolar civarında.

Ancak yine o rekor düşüşün durması ve yeniden artış başlaması önemli. Öyle anlaşılıyor ki Türk halkını dövizden vazgeçirebilmek kolay kolay mümkün olmayacak.

16.04.2021

“Mal/hizmet almak için TL’ye ihtiyacım var...”

Ferit Barış PARLAK

16 Nisan 2021 Cuma

“Yatırımcı...”

Bir mal veya hizmet fiyatının yüzde 19’un üzerinde artacağını;

Ve her özelliğiyle birebir olan (teknik özellikleri, işlevselliği, marka değeri, kalite...) diğer mal veya hizmet fiyatının yüzde 19’a yakın artacağını biliyorsa...

Hangi mal veya hizmete yatırım yapar?”

★ ★ ★

Bu basit sorunun yanıtından hareketle...

★ ★ ★

Enflasyon beklentisi yüzde 19’a yakınken...

Ve...

Döviz fiyatının, enflasyon oranında artması normalken...

Yanı sıra...

Vergilerde artış planlanıyorken...

Turizmde sıkıntı netleşmişken...

★ ★ ★

Yanı sıra...

16.04.2021

“Üretim/yatırım iklimini” engelleyen “yapısal sorunlar” nedeniyle, zaten verimsizlik/haksız rekabet/yüksek borçlulukla “üretimini devam ettirmeye çalışanlar” çoğunlukta...

Üretim zinciri “pandemi sürecinde” ek darbe almışken...

Kur oynaklığı nedeniyle fiyat vermekte zorlanırken...

★ ★ ★

Merkez Bankası'nın politika faizini yüzde 19'da sabit tutmasını beklemek:

Dövizin TL'ye göre daha fazla kazandırabileceği fikrinin devam etmesini sağlar...

Bu da sırasıyla dövizin, enflasyonun, faizin artacağı anlamına gelir...

★ ★ ★

Faiz artırarak, döviz girişi sağlayıp/ fiyatını düşürmeye çalışmak mı? O da geleceği ipotek vermektir...

VELHASIL...

TL'yi “normal koşullarda” değerlendirmek, enflasyonu ve dolayısıyla faizi “ipotek vermeden düşürmek” için...

Yabancıya da...

Yerliye de...

“İhtiyacım olan mal veya hizmeti alabilmem için TL'ye ihtiyacım var” dedirtmemiz gerekiyor...

★ ★ ★

Bunun için “tek şart”:

Dünya ihtiyacına/talebine göre geliştirip/ üretmek...

Ve/veya geliştirip/ürettiğin ürüne talep yaratmak/ihtiyaç haline getirmek...

Bunun için eğitimden hukuka (yatırım/ üretim/çalışma iklimini olumsuz etkileyen tüm parametrelerde) ciddi bir dönüşümden geçmek...

Abdulkadir Selvi

Gece yarısı bildirisine nasıl karar verdiler?

16 Nisan 2021

104 emekli amiralin yayınladığı bildiri konusunda Cumhurbaşkanı Erdoğan tam bir devlet adamı tavrı sergiliyor. Her değerlendirmesinde Türk Silahlı Kuvvetleri ile darbe imalı bildiri yayınlanmasını birbirinden ayrı tutuyor. İlk değerlendirmesinde bunu Türk Silahlı Kuvvetleri'ne karşı bir "bühtan" olarak gördüğünü söylemişti.

UYUYAN HÜCRELER UYARISI

Erdoğan gençlerle buluşmasında ise, "Askerin emeklisi veya emekli olmayanı olmaz. Asker askerdir. Ben de şu anda Cumhurbaşkanı olarak bu ordunun başkomutanıyım. Siz 104 emekli olarak böyle bir açıklamayı nasıl yapıyorsunuz?" diye tepki gösterdi. Erdoğan, AK Parti MYK toplantısında, bu işin 104 emekli amirali aşan bir iş olduğuna işaret edip, "Uyuyan hücrelere karşı uyanık olmak durumundayız" demişti.

CİDDİ BİR SORUŞTURMA

Emekli amiraller elektronik kelepçe takılarak adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Ankara Cumhuriyet Başsavcısı Vekili Veysel Kaçmaz tarafından yürütülen soruşturmada usul hükümleri eksiksiz olarak yerine getirildiği gibi vicdanlarda tortu bırakacak bir iş yapılmadı Bunun altını özenle çizmek istiyorum. Ciddi bir soruşturma yapılması önemli. Çünkü herkes aynı çuvalın içine doldurulmaz. Bildirinin yayınlanmasında kimin hangi rolü oynadığı, tereddüde yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkarılır. Eğer titiz bir soruşturma yürütülmeseydi, Ergun Mengi'nin, Ali Yüksel Önel'e gönderdiği "Montrö'yü araç olarak kullandık" mesajından haberimiz olacak mıydı?

NE ZAMAN KARAR VERMİŞLER

Emekli amiraller bildiriyle ilgili süreci ADMEK-2 isimli WhatsApp grubu üzerinden şekillendirdikleri için iz sürmek mümkün oluyor. Bildirinin yayınlanmasını 26 Mart

tarihinde tartışmaya açmışlar. **'Sarıklı Amiral'** haberi, 25 Mart'ta Veryansın TV'de yayınlanmıştı. Emekli amirallerin bildirisi de ilk olarak Veryansın TV'de yayınlandı.

İŞTE O KONUŞMA

Emekli amiral **Metin Açımız'**un, **"Sayın komutanlar A kamarası olarak bir deklarasyon yayınlayarak bunu protesto edemez miyiz?"** sorusu üzerine bu konu gündeme geliyor.

Işık Biren, **"Evet. Deniz Kuvvetleri gibi bir kurumda, böyle yobazlıklara izin verilemez. Atatürk Cumhuriyeti'nde tarikatlara, tekkelere yer olmaz"** karşılığını veriyor. **Metin Açımız**, **"Olmaz da komutanım oldu işte! Reaksiyonumuz ne olacak?"** diye tekrar soruyor.

AÇIMUZ'UN ÇAĞRISI

Işık Biren'in, **"Protesto mesajları ile kınamalıyız. Reaksiyon budur"** karşılığını vermesi üzerine **Metin Açımız** bir çağrı yapıyor. **"Bence birçok konuda sonsuz ve derin bilgisi olan eli kalemli dili kelamlı arkadaşlarımız bir metin hazırlasın, imzalayıp uygun bir yolla medyaya verelim"** diyor. **Işık Biren**, **"Bence de uygun. Hatta gazeteye ilan bile verebiliriz. Bazı gruplar yapıyor"** diye bir öneri getiriyor. **Metin Açımız** çağrısını daha da açarak, **"Evet. Buradan o arkadaşlarıma sesleniyorum. Geç kalmadan eyleme (yazılı) geçelim. Bu konuda az da olsa ayrı görüşte olsanız bile bir metin üzerinde anlaşıp bizlerin imzasına sununuz"** diyor.

ERGUN MENĞİ ÜSTLENİYOR

Bildiri hazırlanması önerisini, WhatsApp grubundan **"alkış"** emojileri koyarak destekleyen **Ergun Mengi**, metni kaleme alma görevini üstleniyor.

3 NİSAN'DA YAYINLANMASI

Bildirinin 6 Nisan günü yayınlanması için hazırlık yapılıyor. Başlangıçta 30 kişinin desteklediği bildiriye destek, her geçen gün artarak 104'e ulaşıyor. Birkaç kez güncellenen bildiri metni, 3 Nisan günü hazır olunca, öğleden sonra bildirinin gecikmeden yayınlanması tartışmaya açılıyor.

YÜCE TÜRK MİLLETİ

Emekli tümamiral **İlker Güven**, bildiriye darbe ve muhtıra metinlerinin dilini yansıtan **"Yüce Türk milleti"** ifadesini yerleştiriyor.

YAYINLANMASINA NASIL KARAR VERİLDİ

6 Nisan tarihi beklenmeden bildirinin yayınlanmasına karar verilince bu kez nerede yayınlanacağı konusunda bir tartışma yaşanıyor. Emekli amiral **Mustafa Özbey**, **"Ben bunu Veryansın TV'de yayınlattırım"** diyor. **"Zaten sarıklı amiral haberini de ilk olarak Veryansın TV vermişti"** diye ekliyor. **Özbey'in** önerisi kabul görüyor. Yani öyle habersiz olarak birileri sızdırmıyor.

İŞIK BİREN: 'ONAY VERDİM'

Emekli amirallerin yayınladığı bildiriye kritik bazı noktalar vardı. O da bildirin yayınlaması için kimden ya da nereden onay alındığı konusu. 104 emekli amiralle ilgili bildiriye kaleme alan **Ergun Mengi**, ifadesinde bildirin yayınlaması için emekli amiral **İşık Biren**'den onay aldığını söylüyor. Ben de bunu yazdım.

İşık Biren aradı. Hem telefonla konuştuk, hem mesajlaştık. Haliyle ilk başta biraz gergindi.

İSMİNİ MENGİ VERDİ

“Sizin isminizi veren ben değilim. **Ergun Mengi** ifadesinde sizden onay aldığını söylüyor” dedim. **Mengi** ifadesinde, “**İşık Biren**'i aradım, böyle bir duyuruyu hazırlayayım mı diye sordum. Bana, ‘Yapabilirsin’ dedi. Ben de bunun üzerine büyükelçilerin de metnini esas alarak bir taslak duyuru hazırladım” diyor.

Bu bilgiyi aktarınca **İşık Biren**, “**Kimseyle telefon görüşmesi yaptığımı hatırlamıyorum**” dedi. Bildiriye onay verdiğini söyledi. “**Ben Montrö'yle ilgili emekli amirallerin bildiri yayınlamasına onay verdim. Onay vermedim demiyorum. Kimseyle telefonla görüşmedim, internetten onay verdim. Susabilirdim ama ben susmayı tercih etmedim. Montrö ve Boğazlar konusunda açıklama yapılmasına onay verdim**” dedi.

DARBE VİRÜSÜ TAŞIMİYORUM

İşık Biren'le ilgili yazımda, 12 Eylül darbesinden sonra 1980-82 yıllarında “**Milli Güvenlik Konseyi Koordinatörü Komisyonlar Başkanı**” olarak görev yaptığı bilgisine yer vermiştim. **Biren**, bir düzeltme yaparak “**Demokrasi açısından ters düştüğü için**” ancak 1 yıl görev yaptığını söyledi. Darbe dönemlerinde etkin konumlarda görev üstlenen askerlerin o virüsü kaptığına dair gözlemimi paylaşmıştım.

SEVİNDİM

İşık Biren tepki gösterdi. “**Ben darbe virüsü taşıyan bir adam değilim. Bunu şiddetle reddediyorum**” dedi.

Peki **İşık Biren**'in bu tavrı beni rahatsız etti mi? Tam aksine darbe karşıtı olduğunu beyan etmesinden dolayı memnun oldum.

Döviz ve faizde oyun içinde oyun

Esfender KORKMAZ

16 Nisan 2021

Muhalefet ve tarafsız medya, Merkez Bankası'nın iki yıl içinde azalan rezerv varlığı ve artan yükümlülüklerden oluşan, 128 milyar doların hesabını istiyor. Bunların bir kısmı 2019 Mart yerel seçimlerinde, kamu bankalarına verildi. Kamu bankaları bu dövizleri ucuza satarak bir taşla iki kuş vurdular.

Kuşlardan birisi seçim nedeniyle kur şoklarının önünü kesmiş oldular. Bu doğru bir politikadır. Zira dalgalı kur politikasında kurlardaki aşırı hareketlerin önlenmesi için Merkez bankaları gelişmiş ülkelerde de döviz alır veya satar.

Ancak bu işlemin kamu bankaları eliyle yapılması, aynı zamanda ikinci kuşun ne olduğu endişesini de yaratıyor. Bunlar döviz kurlarının düşmesi için bu kararı bilenlerdir. Bu bir kişimi, bir grup mu, kimin olduğu ancak o dönemde kamu bankalarından düşük kurla kimler yüksek döviz satın aldı? Kimin adına aldı? Bunlar ortaya çıkınca anlaşılır. Kamu bankaları ve siyasi iktidar bu iddia ve şaibeden kurtulmak istiyorsa, kamu bankalarından o dönemde yüksek miktarda döviz alanları açıklamasını sağlamalıdır.

Kamu bankaları Mayıs- Ağustos 2020 arasında da 8 milyar dolar sattılar.

Mayısta MB Katardan 15 milyar dolar swap yoluyla döviz aldı. Bu konuda uzman olan Uğur Gürses , Mayıs -Ağustos 2020 arasında dolar kurunun 6,85 olduğu sırada MB 'dan 102 milyar dolar satıldığını ve döviz kazandırıcı işlemlere verilen reeskont kredilerinin de girmesi gerekirken rezerv artmamıştı. Bu yoldan hesaplayarak toplam 128 milyar dolar olarak buluyor.

Bir yandan **MB rezervler eriyor, öte yandan MB yükümlülükleri artıyor.** Aşağıdaki tabloda MB rezervlerinin 2017 yılı ortalaması ile 2021 şubat verileri yer alıyor. 2017 yılında net rezerv 107,7 milyar dolar iken 2021 şubat ayında 13,5 milyar dolar erimiş ve 94,2 milyar dolara gerilemiş. 2017 yılında MB net rezervi 34,9 milyar dolar iken, 2021 şubat ayında eksi 34,6 milyar dolara gerilemiş.

Bu şartlarda ister istemez zihinler bulanıyor? Bütün bu faiz - enflasyon tartışmaları, Merkez Bankası başkanlarının değişmesi, birilerinin ucuz döviz alarak stoklaması ve

sonra da kur artınca satarak yüksek getiri sağlayanların işine yaradı. Hatamı yapıldı; bilerek mi yapıldı? sorusunu her demokratik ülkede her vatandaşın sorma hakkı vardır. Eğer Merkez Bankası 128 milyar doların hesabını verirse, bu gibi endişeler de kaybolur.

Para Politikası Kurulu, dün Merkez Bankası gösterge faizini yüzde 19'da sabit tuttu. Zaten yeni Başkan faizleri düşürmeyeceğini açıklamıştı. **Düşürmesine de imkan yoktu. Çünkü bir yandan Türkiye riski arttı. Bir yandan da enflasyon arttı.** En son açıklanan TÜFE oranı yüzde 16,2'dir. Yüzde 19 nominal faiz ve yüzde 16,2 enflasyona göre hesaplırsak bu günkü reel faiz oranı yüzde 2,4'tür. Bu oran yüksek değildir. Çünkü Türkiye'nin riski yüksektir. Türkiye'nin beş yıllık tahvillerinin uluslararası piyasalarda iflas risk primi (CDS) dün itibarıyla 430 baz puanıdır. Oysaki **bizim gibi gelişmekte olan ülkelerde bu oran ortalama 100 baz puan dolayındadır.** Demek ki Türkiye için 2.4 reel faiz yüksek değildir.

Artış beklenmediği için kurlarda da son günlerde düşme vardı. Mart 2021 ayında ortalama dolar kuru 7,6836 idi. Merkez Bankası TÜFE bazlı reel kur endeksi de 65,71 idi. Yani Mart ayında TL yüzde 34 daha düşük değerde idi. Dün de dolar kuru 8.03 idi. Yani dolar-Euro sepetinin değişmediğini ve dolar - TL aylık enflasyon farkını da 1 yüzdelik puan olduğunu varsayarsak, TL değeri dün itibarıyla dolara karşı yüzde 36 oranında daha düşük değerdedir. Dengede olması için bir doların 5,12 liraya gerilemesi gerekir.

Ama riskin yüksek olması, demokrasi ve hukuki altyapının bozulması nedeniyle güven kaybının olması ve yönetimdeki belirsizlikler kuru yüksek tutuyor. **Kur ve faiz oyunları bir taraftan birilerine spekülasyon gelir sağlarken, diğer yandan ekonomi gündemini dolduruyor. İflasların, yoksulların, hapisteki siyasiler ve gazetecilerin feryadını bastırılmak isteniyor. Ama güneş balçıkla sıvanmaz.**

İbrahim Kahveci

Gençler niye çalışsın?

Alternatif kavramı önemli.

Mesela çalışmak yerine oturmayı tercih etmenin maliyeti ve faydası nedir?
Çalışmayınca aç mi kalırsınız? Çalışınca boğaz tokluğuna mı çalışıyorsunuz?

Çalışmaya ve kazanmaya değecek bir gelecek var mı? Kendinize mi çalışacaksınız
yoksa başkalarına mı?

Gelin bu açıdan gençlerin çalışma gerekçelerine bir bakalım.

Önce Ozan Bingöl'ün yazısında görünce aklıma gelen eski meseleye gelem: "Gelir vergisinin dilimleri her yıl yeniden değerleme oranı kadar artırılrsa idi ilk dilim bugün 24.000 tl değil 59.977 tl olacaktı. Bu da gizli bir vergi zammı demektir."

Bu konu önemli.

Bir dönem mesele çözülecek diye Ankara'da Cahit Saraçoğlu ile konuyu epey yakın takip etmiştik.

Ama olmadı tabii.

Hangi meseleyi çözdü ki Ankara?

Konuyu kendi lisanım ile izah edeyim: Geliriniz asgari ücretin üzerindeyse yandınız. Mesela bu düzenleme hakkaniyetli olsaydı geliriniz 60 bin lira da olsaydı %15 vergi verecektiniz; yani 9 bin lira.

Ama şimdi öyle değil... 24 bin lira için 3600 TL ve kalan 36 bin lira için ise 7200 lira daha vergi ile 60 bin lira toplamı için 10.800 lira vergi ödüyorsunuz.

Kısaca devletimiz vergi dilimlerini kendine dilimleyerek okuyanı ve birazcık yüksek maaş alanları gayet güzel cezalandırıyor.

16.04.2021

Bakın burada ekonomik büyümeden pay vermeyi hiç saymıyorum bile. Mesele biraz okudun ve biraz yüksek maaş almayı mı düşündün: İşte orada devletimiz hemen kafanda bitiyor ve asıl ben paramı isterim diyor.

***

Gençlerimiz neden çalışsın diye sorduğumuzda bir başka mesele de gelecekte bakacakları emekliler olacaktır.

Bugün bile 20 milyon çalışan 13,5 milyon emekliye bakıyor.

Yarın bu sayılar çok daha değişecektir. Nüfus hızla yaşılanıyor ve arkadan gelen genç nüfus çok az.

Yarın her bir çalışan belki de bir emekliye bakmak zorunda kalacak. Yani maaşından kesilecek kesintiler bir maaşı dahi aşabilecek?

O zaman neden çalışsınlar ki?

Neden bugün bile boğaz tokluğuna gelmiş ücret düzeyleri ile gençliklerini harcasınlar ki? Neden gelecekteki yaşlılara bakım hizmeti olacağı kesinleşen bir hayatı şimdiden mahpus etsinler?

***

Gençlerimizi bekleyen asıl mirasımız daha başka elbette.

Onlara çok değerli HAZİNE GARANTİLİ MÜTEAHHİTLERİMİZİ bırakacağız. Ömür boyu çalışarak bakmakla yükümlü kıldığımız müteahhitlerimiz.

Gitmedikleri yolların parasını ödeyecekler

Uçmadıkları havalimanlarının kirasını ödeyecekler

Binmedikleri trenin parasını verecekler

Düşmedikleri hastanenin işletme giderini karşılayacaklar

vs vs vs...

Aklıma geldikçe bu ülkede genç olmanın ne kadar vahim ve karartıcı bir durum olduğunu görüyorum.

Umutsuz ve karamsar bir gelecek!

Siz ne kadar çok çalışırsanız çalışsın ortalama durum karanlığı gösteriyor.

16.04.2021

Hem varlıkları satılmış ya da ipotek edilmiş, hem borçları boğazına kadar yükselmiş ama en önemlisi de bütün gelirleri şimdiden birkaç müteahhide havale edilmiş bir gençlik.

Siz olsanız ne yapardınız mesela?

Bu yolu döşeyen büyüklerinizi hesaba mı çekerdiniz? Yoksa ellerini öperek şükür mü ederdiniz?

***

Gerçekten soruyorum:

Bu gençler neden okusun?

Bu gençler neden çalışsın?

Bu gençler ne yapsın?

16 Nisan 2021, Cuma

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

FETÖ, Türk ordusundan temizlendi ama şimdi sıra Amerikan ordusundaymış

New York mahreçli bir Anadolu Ajansı haberi, günümü aydınlattı... Buna göre "**Today's Zaman**" yazarlarından İhsan Yılmaz, bir internet sitesine verdiği röportajda, FETÖ'nün Türkiye'deki alışkanlıklarından vazgeçmediğini, Amerikan ordusuna da sözleşmeli okullar (charter school) üzerinden adam soktuklarını söylemiş. Türkiye'den firar ettikten sonra Avustralya'nın Deakin Üniversitesi'nde akademik hayatına devam eden Yılmaz, ABD ordusuna sızmaya yönelik "**hususî hizmet**" yapılanması iddiasını 2019'da ABD'den gelen üst düzey bir örgüt yöneticisinin doğruladığını anlatmış.

FETÖ'nün yaptıkları

CIA tarafından desteklenip fonlanan FETÖ'nün Amerika Birleşik Devletleri'ndeki bu faaliyeti, bir nevi ilahi adaletin yansıması değil midir? Türkiye'de yargıya, polise ve orduya sızdırdıkları adamlarıyla bu ülkenin siyasi istikrarının canına okudu bunlar. Darbe girişimleri olan 15 Temmuz 2016'da, FETÖ'nün müritleri olan askerler, kendi halkına bomba yağdırdılar. Demek ki şimdi sıra Amerikan ordusunda ve bu ülkenin istikrarında. Biden yönetiminde Rusya'ya karşı Ukrayna'yı ve NATO'yu kışkırtan derin Amerika, bakalım FETÖ'cü askerler ve subaylar karşısında ne yapacak?

'Orduya adam sokuyorlar'

İhsan Yılmaz, bir canlı yayında şöyle konuşmuş:

"Charter school üzerinden Amerikan ordusuna adam sokuyorlar. Türkiye'de bu işi yapmaya alışmışlar, Amerika'ya gitmişler orada da bu işi devam ettiriyorlar. Sivil birisi 20 yıldır Amerika'da ama bakıyorsunuz, Türkiye'de Adil Öksüz ne iş yaptıysa onu yapmış. Hatta Amerika'ya gittikten sonra bile Adil Öksüz gibi eski talebeleri üzerinden o işleri yapmaya devam etmiş."

Bu bilgi doğrulanmış

FETÖ'nün ABD ordusuna, 30'a yakın eyalette işlettiği sözleşmeli okullar üzerinden

16.04.2021

adam yerleştirme çabalarını ilk defa örgütün ABD'deki illegal yapılanmasını araştıran Amsterdam Hukuk Bürosu'nun raporunda okuduğunu belirten Yılmaz, ismini vermediği örgüt yetkilisinin bu bilgiyi doğrulayan sözlerini duyunca şok geçirdiğini ve örgütle tamamen bağlarını koparma kararı aldığını söylemiş.